Ч. 58. Чернівцї, середа дня 12. (24.) марта 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин. Виходить щодня кромі днїв по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адмінїстрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Передплата 10 зр.

КРЕТА.

Від недїлї від ранку розпочала ся мирна бльокада Крети. Сей факт оповіщений Грециї і Туреччинї, а дальше взїм менчим европейским державам, що не беруть удїлу в кретеньскій справі, а мають фльоти і мають свої інтереси на мори, ба навіть американьским державам.

Щож есть бльокада? Після межинародного права, вести бльокаду, значить, відтяти кораблями военними побережам даного краю всяку комунїкацию так зі своїми, як і заграничними торговельними кораблями. Таке спинене всякого руху і торговлї з сьвітом внїшним має на цїли приневолити даний край до сповненя жадань, які єму поставлено. Бльокаду военну має випередити виповіджене війни, а тодї по відповіднім оголошеню підпадають також кораблї неутральних держав приписам відтятя, коли тимчасом покоєва бльокада не може в цїлости спинити руху кораблїв неутральних держав. В часї военної бльокади може бути кождий корабель ворожий (торговельний) зловлений і уважаний добичею. Кораблї неутральних держав можна арештувати лише в хвилї переступленя бльокадової лїнїї, або по переступленю, коли однак корабель утїче, гонити за ним не вільно.

Бльокуючим военним кораблям прислугує також право візитациї неутральних торговельних кораблїв, причім можна їм відобрати военну контрабанду, або майно бльокованої держави. Ревізию таку можна відбувати тілько в военнім портї, або на повнім морю, а залишити єї мусить ся тогди, коли торговельний корабель плине під конвоєм военного корабля.

Бльокада визвала вже одну кроваву подїю, в котрій відограв ролю австрийский корабель „Себенїко“. Візитуючи побереже, він натрафив на грецку лодь, що кретеньским повстанцям довозила оруже і живність. „Себенїко“ зближив ся до лоди, але повстанцї почали з берегу стріляти на него. Тогди відповів австрийский корабель гарматними вистрілами, повстанцїв прогнав, а грецку лодь затопив на дно морске. Залога потонувшого корабля кинула ся вплав і виратувала ся на беріг; на „Себенїко“ не було жадних ранених. Ся подїя заострила відносини між Грециєю і Австриєю. Грецке правительство запротестувало против того насильства. Австрийский заступник в Атенах заявив, що „Себенїка“ спонукав до сего кроку напад на єго залогу. Постановили отже мінїстер внїшних дїл Скузес і австрийский заступник ґраф Чехенї зарядити доходженя і ждати на їх конець.

Так само і супротив Росиї стають відносини Грециї чим раз непривітнїйші. Грецка королева не приймила росийского заступника, котрий просив о авдиенцию, а се напсувало богато крови двірским кругам в Петербурзї. Однак передають собі на ухо в Берлинї, що цар пре Туреччину до війни тілько на те, щоби по першій неприхильній битві для Грециї виступити як оборонець Греків і здавити Турка, котрий вже від тілько лїт солию в очах Росиї.

На Крету вислало вже анґлїйске, французке і італїяньске правительство по 600 жовнїрів для зміцненя залог в окупованих містах. Росия має також вислати віддїл до Крети а Нїмеччина і Австрия, як звісно, відказали ся від того. Головний полководець грецкий на Кретї Васос треває завсїгди на пасивнім становиску супротив держав та громадить провіянти в серединї острова і орґанїзує ватаги повстанцїв. Що умів позискати для себе Сфакіотів і виробити у них опінїю прихильну для Грециї, доказує те, що коли адмірали безпосередно перед оголошенєм бльокади завізвали начальників повстаньчих ватаг, щоби їм розяснити користи обіцяної державами автономії і запевнити, що Туреччина не буде більше мати жадного впливу на долю Крети, заявили всї чотири начальники, що они не пристануть на жадне иньше рішенє кретеньскої справи, тілько на прилученє Крети до Грециї. В дипльоматичних зносинах з адміралами прибирає Васос більше рішучий і певний себе тон, що походить очивидно з переконаня своєї безпечности в кретеньских горах.

Колиб не помогла бльокада Крети, заміряють держави розтягнути бльокаду і на пристань пірейску. Деякі голоси европейскої дипльоматиї дорікають державам, що відразу не заняли пірейскої пристани і через те не перервали висилки війска і грецкої фльоти до Тесалїї та таким способом не зарадили грецко-турецкій війнї. А що потім буде запізно, а може вже й тепер запізно, доказують подїї послїдних днїв.

Грецкий наслїдник престола відплив з своїм полком до Тесалїї до Церіґо, щоби обійняти провід нагромаджених там грецких війск. До тепер стягнено до Тесалїї около 25.000 грецкого війска. В Македонії вже мов би була війна без виповідженя. Ворохобничі ватаги стирають ся раз у раз з турецкими війсками і не дозволяють їм грабити християньскі села, а особливо забирати конї та мули для турецкої артилєриї. Грецка фльота удала ся просто зпід Крети до пристаний Тесалїї, щоби перешкаджати транспортам турецких війск.

Туреччина зброїть ся з великим поспіхом і нагромадила вже на грецкій границї до 80.000 війска. Але між турецкими полками нема карности і війскового духа, а недостаток, який терплять жовнїри що до живности і одїжи, допроваджує їх до того, що крадуть і рабують навіть у війскових маґазинах турецких. Свою фльоту вирядила на скорі, як могла і хотяй не дуже спосібна до борби, опустила ескадра з 8 военних кораблїв передвчера пристань царгородску при ентузиястичних окликах товпи турецкого народу. Росийский посол в Царгородї віднїс ся до правительства в Петербурзї, щоби на випадок неудачі турецкої фльоти росийска чорноморска фльота поспішила їй з помочию.

Мінїстер росийскої маринарки видав дотичне розпорядженє і цїла росийска фльота на Чорнім мори готовить ся на военну стопу. Австрия так само видала приказ тром новим кораблям военним вирядити ся по военному, щоби зміцни-

---

22

ЗАЛЇСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

IX.

Вакациї скінчили ся. Петро Дорош вибудував хату і виїхав на посаду до Львова. Ґенко Левіцкий остав ся дома і мав аж на другий курс знов вступити до осьмої кляси. Зоня пішла до семинариї, до чого допоміг їй Горошиньский тим, що помістив єї у своєї заможної тїтки у Львові за дешеві гроші.

Ярослав Левіцкий не виїзджав нїгде і почав учити дїдичевого сина. Що з ним стане ся, він не знав; думки висьвячувати ся безженним немов лякав ся, але і не слухав намови бабусї, аби їхати до о. Лановича, що мав красну доньку і значне віно для неї. А се, що приняв ся учити дїдичевого сина, оправдував раз перед батьком, котрий троха кривив ся, так: „Їхати, казав він, нїгде не думаю, висьвячувати ся маю час, дармо їсти хлїб ваш не хочу, — що-ж вам шкодить, коли у дїдича зароблю по 20 зр. місячно? Я ті гроші вам віддам і собі дещо справлю; бодай ґазету запренумерую собі. І не буде менї так скучно, як тепер є у тій глуши залїській, без книжок, без ґазет, без роботи“...

— Але-ж бо, хлопче, вік твій минає! — вговорював о. Левіцкий в сина. — Думав бути сьвящеником, а пускає ся на домашного інструктора! Чи то-ж годить ся?

— Такого „щастя,“ як ваше, тату, можу добігти чи скорше чи пізнїйше, а чим пізнїйше попаду в такі злиднї, як ваші, і поступлю собі так, як ви з Козаком, тим лучше для мене і для таких Козаків. А радше не шукати таких злиднїв!

— Роби собі, що хочеш! — закінчив о. Левіцкий, вражений не мило згадкою про Козака. — Ти вже давно повнолїтний; памятай лише, абись на мене не нарікав.

— На вас не буду нарікати за свою долю, будьте певні! — відповів Славко і хотїв вийти з батькової канцеляриї, коли в двері вступив саме той Козак, котрого перед хвилею згадали. Славко задержав ся в канцеляриї.

— Що скажеш, ґаздо? — спитав о. Левіцкий, наставляючи Козакови руку до поцїлуваня.

— Та я, прошу єґомостя, з интересом.

— З яким?

— Женити ся хочу.

— Та як? в дві недїли по смерти першої жінки?! — здивував ся Славко.

— Годї инакше, паничу — відповів Козак, підвівши свої тупі очи на Славка. — Нема кому сорочки випрати, нема кому зварити, тай менї самому маркотно. А за жінкою та я ще й дістану дещо, буде лекше.

— Не лїпше-ж вам — почав о. Левіцкий — свою доньку, що служить у Львові чи десь, до дому завернути, най би варила і прала?

— Як би я знав, де она є, то я би їй казав вертати до дому; але за нею і слих загинув.

— То котра? — спитав Славко в батька по нїмецки, аби Козак не розумів. — Чи та гарна Анниця, що приїздила раз на Великдень до Залїся, цїлком по паньски приодягнена?

— Та сама — відповів о. Левіцкий. — Sie war wirklich sehr schön, aber... А деж она обертає ся? — спитав у Козака.

— Не знаю — каже батько Анницї.

K.K. ZEITUNGS-STEMPEL

ти австрийску ескадру на кретеньских водах. У французкім і анґлїйскім парляментї зискали мінїстри заграничних справ величезну більшість для одобреня їх згідного поступованя з другими европейскими великими державами в кретеньскій справі. З поменчих держав не важить ся жадна виявити свою симпатию для Греків — так що они ограничені виключно на свої невеличкі сили. Але в своїм патріотизмі Греки стають правдивими героями. На днях прирекли три грецкі банки пожичку державі на цїли военні в сумі 50 мілїонів франків. Тим більшою видасть ся та жертволюбність, коли зважимо, що нинї грецка справа не має жадних виглядів на успіх.

Грекам зеднюють їх подвиги симпатиї цїлого неофіцияльного сьвіта. І так появив ся на днях у віденьскій Neue Freie Presse лист Ґлядстона, писаний з Каннес до париского кореспондента сеї часописи. В своїм листї висказує ся великий муж державний в той спосіб про становиско европейскої дипльоматиї в грецко-турецкім спорі:

Думаю, що дипльоматия остатних двох лїт збогатила історию девятнайцятого столїтя о відділ найдивнїйший, найсумнїйший і — кажу без обиняків — найнещасливійший. Застановляючи ся над тим, що стало ся, приходжу до переконаня, що кождий з нас, та кождий з тих, що до нас приходять, хотів би доказати, який малий удїл брав его край в тій справі, що більше, що бажав би, аби зовсїм не брав в нїй удїлу.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 23-го марта 1897.

Посол Ізидор Винницкий удає ся нинї до Відня на сесию ради державної.

Промоция концептового практиканта черновецкого маґістрату Йосифа Холоная на доктора прав відбуде ся в пятницю дня 26-го с. м. на тутешнім унїверситетї.

Мінїстерство рільництва призначило на р. 1897 отсї запомоги для Буковини: 3000 зр. для піднесеня хову рогатої худоби, 1200 зр. на премії для добре хованої рогатої худоби, 600 зр. на управу рослин, 500 зр. на шкілку дерев овочевих товариства культури краєвої, 200 зр. на закупно тискарнї овочевої, 200 зр. для піднесеня хову безрог, 1000 зр. на запомогу для „Bukow. Landw. Blätter, 500 зр. для вандрівних учителїв рільництва, 500 зр. на стипендиї для учеників школи аґрономічної.

Саджене цукрових бураків на пробу має відбути ся сего року на Буковинї. Насїнє до того достарчає дирекция фонду релїґійного, а роздає кожде староство тим рільникам, що зголосили ся до того. І мужики беруть ся до того: в Черновецкім повітї зголосило ся 9 мужиків, в Сторожинецкім 6, в Вижницкім 10, а в Кіцманьскім 13.

Який хосен мали-б буковиньскі хлїбороби із фабрики цукру на Буковинї? Те питанє розбирає знов посесор Мльчох з Оршівцїв в Bukow. Landwirtschaftliche Blätter. Він обчисляє, що сама Буковина спотребовує річно 80,000 метричних сотнарів цукру і платить за сей цукор звиш півпята мілїонів тим краям, що достарчають сюди цукор, а на самі кошта довозу цукру на Буковину видає наш край понад 100.000 зр. річно. Коли-б відтягнути від тої суми всї податки і видатки, які сполучені з виробом цукру для самої Буковини, то показує ся, що яких 2 мілїони зр. платить Буковина иньшим краям чистого зиску за цукор, се така сума, що коли-б она лишила ся в краю, то господарка рільнича дуже запомогла-б ся нею. Але заснованє фабрики цукру на Буковинї мало-б ще і такі добрі наслїдки, що спонукало-б рільників до лїпшого і розумнїйшого вихіснованя землї взагалї, фабрика цукру дала-б соткам хлїборобів і робітників добрий заробок, она-б причинила ся до зменшеня нужди хлїборобів. Дуже хосенна для хлїборобів була-б також фабрика солоду на Буковинї. Цїна ячменю в сїм роцї була у нас спершу 6 зр., тепер упала на 4 зр. 50 кр. За досить лихий солод, який висилали наші броварнї до Нїмеччини, була плата 9 зр. 10 кр., а се значить тілько, що корець ячменю, зужитого у нас на солод, оплачував би ся не 4 зр. 50 кр., а 6 зр. 80 кр. — Рільництво на Буковинї тяжко недомагає, треба єму як найскорше помочи, до того повинна взяти ся держава. а найдешевша і найлїпша поміч буде, коли позасновує ся у нас фабрики, котрі переробляли-б наші сирі продукта, бо через то видатність землї дуже піднесла-б ся.

Вістка з Угорскої Руси. В Макариєві на Угорщинї, де свою посїлість ґраф Шенборн передав жидови в аренду, сей жид хотів від Русинів відняти їх пасовиско, з котрого селяни вже 30 років користали. Але Русини не дали. В село прийшли 24 жандарми з февсочабіровом (старостою), але люди поставили ся так грізно против них із стрільбами, косами і балтами, що жандарми утекли. Потім прийшли в село дві сотнї вояків і богато людий повязали. Війско недавно лишило село. М.

Письмо з України подає *Дѣло*: В українських кругах не перестає бажанє дійти до видаваня українського журналу. Д. Л—ич в Петербурзї і д. Г—ів в Чернигові подавали до мінїстерства просьби про дозвіл такого журналу, але обом відповіли стереотипним „ходатайство отклонить“. Та ся потреба неминуча і просьби в сїм напрямі будуть, певно, іти й далї. За те через мінїстерство кілька раз удалось дійти скасованя цензурної заборони для деяких книжок, хоч кождого разу: „в видї исключенія“. В Одесї друкуєть ся тепер „Розмова про сїльске господарство“, дозволена таким виїмковим способом. (Популярно-наукова лїтература належить, як відомо, до абсолютно заборонених родів письменьства.)

Запомоги з фундациї Генрика Ваґнера роздїлять дня 19-го мая с. р. між шістьох жидівок і три християньскі вдовицї в сумі по 108 зр. 32 кр. Стараючі ся о ті запомоги мають внести поданя до кінця марця до правительства краєвого.

Дальші овациї для сьвящеників, що потерпіли за вибори, відбули ся в Станїславові. На відомість, що 18. с. м. вийде також о. Андрій Сумик на волю, стали вечером на площи перед судом громадити ся селяни, духовеньство з околицї враз з родинами а також Русини місцеві, особливо молодїж. Полїция явила ся в повнім числї а також компанїя войска, подїлена на численні патрулї з наложеними баґнетами. Серед співу „многая лїта“ і цїсарского гимну рушив похід з оо. Сумиком і Баришем на чолї через місто і досягнув в ринку сили найменче трех тисяч людий. В ринку промовив до зібраних о. Струтиньский з Ямницї дякуючи за симпатиї. Відтак похід провів оо. Сумика і Бариша до Народної Торговлї, де Русини і Русинки урядили їм сердечну овацию. Висланє без потреби войска не мало причинилось до того, що похід в одній хвилї прибрав розміри величезні; однакож треба признати, що полїция міска, хоть виступила в повнім числї, поводила ся з великим тактом, так що цїла манїфестация відбула ся без найменшого диссонансу.

З Америки. В Сполучених Державах перейшли недавно чотири унїятскі сьвященники з вірними на православну віру. Доси пять унїят-

---

— Зі Львова поїхала десь аж під Турка чи до Гамерики, не знаю. Писала якось раз торік, але і реєнтий не знав, з якого то краю лист прийшов від неї.

— Так з кимже ви хочете женити ся?

— З вдовою по небіжчику Кіндратї.

— А! то справдї добра буде жінка! — почав панотець прихвалювати. — Мусить бути слюб красний.

— Та вже як ласка ваша — говорив Козак вдоволено, як би не той, що першу жінку поховав тому два тижнї. — Я з нею умовив ся, ще як менї жінка почала „псувати ся.“

Славко витріщив очи на таке варварство, але батько, полагодивши орудку з Козаком, пояснив синови цїлком просто сю безсердечність Козака.

— Ти дивуєш ся! Думаєш, що на селї так, як в піснях сьпівають? Хлоп без жінки не витримає, хоч би сам не мав що в рот вложити. Один бувший мандатор а потім війт, що вже давно помер, оповідав менї, що коли селяни не хотїли платити податків, то він замикав їх жінки до арешту. Той спосіб завсїгди показував ся найлучшим, бо селяни зараз складали гроші... — Бачиш, такий бідолаха Козак женить ся, а ти не думаєш, хоч ти все таки будеш мати що їсти і для себе і для жінки.

— Бо я не Козак! — Хиба ви думаєте, що можна оттак раз-два, дїставши від панни гарбуза, єї забути і другої шукати?

— Чому не можна? — Се-ж звичайна річ, щоденні випадки! Жени ся, поки ще на синодї не ухвалили целїбату.

Того місяця мав бути у Львові церковний синод і ґазети ширили заздалегідь вісти, що синод має постановити безженність для сьвящеників.

— Заким синод ухвалить, а Рим потвердить, — говорив Славко — я ще буду мав час надумати ся.

Під конець вересня синод зібрав ся. О. Левіцкий читав „Дїло,“ передплачене Славком, і сердив ся незвичайно, що синод може навіть над чимсь подібним радити, як безженність. А полохлива бабуся Клявдзя думала, що вже от-от вийде заборона питомцям женити ся, і трохи не виганяла Славка з дому, аби їхав на празники і весїля. Він уперто не слухав і з Залїся не виїздив. Але ся справа безженности не виходила єму з думки і навіть гризла єго, коли раз мав о тім розмову з Головатим. Було се по тім, як о. Левіцкий відчитав у каплици епископске посланіє о синодї. Головатий питав ся у Славка, над чим там будуть радити, а дізнавшись, що між иньшим і о безженности, заявив зовсїм ясно, що то було би незле, як би і рускі сьвященики були нежонаті.

— Не у гнїв вам сказавши, — говорив Головатий — от і ваш батько як би був нежонатий, то може був би цїкавий знати, що в селї дїє ся та поміг би дещо направити. А так що? присїли єго дїти, він ґаздує, як кождий з пас, зводить — як може — кінцї до купи, а про своїх парафіян не має і часу думати.

Славко передував сю річ з ріжних боків, але конець кінцем добачував у словах Головатого богато правди і отсе єго гризло. Коли він розповів батькови сю думку Головатого той обурив ся незвичайно і на таку „єресь“ і на Головатого і на Славка.

— Я тобі раз кажу: не приставай ти собі з тим Головатим, бо хоч він головатий, але проте дурень. Бунтівник, радикал — я єго знаю.

— Що-ж ви будете робити, — питав ся з глумом матурист Ґенко у своїх сестер, — коли питомцям заборонять женити ся? Відпадуть вам найлучші женихи. Ольга ще найлучше зробила, що рішила ся вийти за учителя, а Зоня зі страху захотїла нараз бути учителькою...

Наталка мала справдї невеселу міну.

Горошиньский, котрий тепер був що-

ских сьвящеників з Угорщини і більше як 30.000 вірних перейшло на православе.

Рільничо-господарскі школи не дають своїм вихованцям достаточного заосмотреня. Як звістно, рільничо-господарскі школи в Австриї ділять ся на три катеґориї: на низші рільничі школи, що мають за задачу подати ученикам ті відомости, що потрібні до веденя малого господарства, де вистарчає надзір одної особи, навіть при фізичній праці наставника коло ріллї; на середні рільничо-господарскі школи, що мають за задачу приспособити учеників до завідуючої служби при більших господарствах та подати їм знаня, що потрібні до провадженя господарки на більших мужицких посїлостях та на фільварках; найвисшою господарскою школою єсть ц. к. висша школа для управи землї, що подає найвисше наукове образоване в госпоцарцї рільній і лїсній.

Середні школи рільничі мають ту недогідність, що не управняють до переходу до висшої школи рільничої. А з другої сторони не подають своїм абітуриєнтам достаточного заосмотреня при теперішнім лихім станї господарства взагалї. Для того часто звертають ся молодцї, що окінчили середну рільничу школу до військової служби, до почти, шукаючи там забезпеченя долї. Тепер отвирає ся для них нове поле, а іменно посади, що отворять ся вже від вересня с. р. в мисль нового санкціонованого вже закона що до торговлї живности та деяких предметів до загального ужитку. Тим орґанам, що будуть урядово заприсяжені, приділило правительство далекосяглу власть. Она буде займати такі задачі: 1. Ревізия заводів, що занимають ся добуванем, робленем або перетворюванем та перевозом живности; 2. Вибиранє прібок найдених жинностий і предметів до загального ужитку та материялів, що потрібні до їх витворюваня. Ті прібки треба самому розслїдити або післати до розслїду у відповідне місце. 3. Розслїд тих предметів, що обнимає закон і видаванє сьвідоцтв та одобрень про стан їх. 4. Зарядженя знищити предмети по сконстатованю їх шкідливости, коли заходить небезпеченьство, що товари скоро змінять свою якість або зіпсують ся. 5. Тимчасове заграбленє предметів, на яких тяжить підозрінє, що шкідливі здоровлю; 6. Завідомленє властий про ті зарядженя; 7. Справозданя для властий про доконані ревізиї і їх вислїди. Не улягає сумнївови, що абсольвенти рільничо-господарскої школи посїдають досить відомостий, щоби могли занимати ті посади і єсть повна надія, що мінїстерство рільництва уможливить їм той перехід від чисто рільничої до промислової господарки.

Риболовство у Прутї нормує оповіщенє маґістрату що до способу і місць ловленя, родів риби. Від 1-го цьвітня до 1-го липня риболовство взагалї заборонене.

З мести, що стратив службу при бровари Штайнера, закрав ся перед кількома днями парубок Йосиф Кокошка до відділу машин того бровара і перетяв кілька трансмісийних ремінів та забрав їх з собою. Детективови Безнерови удало ся вислїдити злодія і приарештувати; він признав ся до вини і віддав крадені річи.

Бурі навістили сими днями середну Европу. Як доносять з Відня, лютив ся там оногди в ночи вихор в родї цикльону, а падав дощ з градом. Так само в Лїнцу панував в тім часї цикльон. З Берлина телеґрафують, що бурі в Нїмеччинї, особливо в околицях надреньских, наробили богато шкоди. В Золїнґен грім убив одного чоловіка. В Ашафенбурзї в наслїдок погасненя сьвітла на шляху зелїзничім, наїхали на себе два поїзди, при чім 4 особи тяжко ранені, а 6 легко.

Памятник з гарматних куль, котрими кораблї спільної фльоти держав бомбардували обоз повстанців на Кретї, має станути в Атенах. Бувший мінїстер а теперішний посол Паміхальопульос поїхав на Крету і зібрав 37 куль, між котрими є 7 російских, 7 нїмецких 3 австрийскі а майже всї прочі анґлїйскі. Найбільша куля з 24 центіметрової гармати є російска і она струтила грецку хоругов а найменча турецка, що остала ся цїла, бо навіть не могла вибухнути. З тих куль уложать піраміду, застромлять на неї пошарпану грецку хоругов і уставлять в народнім музею, в сали фільгеленів, де стоять статуї Бирона, Віктора Гіґо, Беранґера, Вільгельма Мілєра та иньших приклонників грецкої справи.

Кошта війни европейскої обчислив один французкий економіст, принимаючи, що кождий вояк европейскої армії коштував би в будучій війнї 3 франки на добу. Додати до того видатки на набої, конї, сїно, запомоги для родин вояків і т. д. — виходить, що кожда з шістьох великих держав видавала би денно 46 мілїонів а всї разом 276 мілїонів на добу. Другорядні і малї держави европейскі не вчислені в той рахунок, а разом з ним зріс би денний видаток на 320 мілїонів франків. Колиб припустити, що війна потревала би тілько один місяць і тілько половина европейских держав взяла в ній удїл, то таки вийде величезний видаток на кошта війни — 10 мілїардів франків!

Мурина буде судити станїславівский трибунал за крадїж 100 зр. свому хлїбодавцеву п. Клюдскому, властителеви менажериї. „Цивілїзований мурин“ сидить тепер у вязници в Товмачи.

Про кроваву пригоду в Давидові пише якийсь Фелїкс Заґурский до „Dziennika Polsko-го такі страшні річи: На бл. п. Попеля ударили друками, а він стрілив до селян доперва тогди, коли лежав вже в городї з розбитою головою а цїла товпа окружила его, щоби добити. Але навіть ще тогдї, коли вже був неживий а принаймій безпритомний, били его друками і колами, перевертаючи тїлом по болотї на всї сторони, що аж кусники тїла в воздусї лїтали — а така дика лють обняла убійників, що не уставав між ними крик „добре бити того Ляха, би не встав.“ По такій страшній катастрофі, коли не пізнати вже було, чи то людский труп, чи якась посїкана маса лежить в болотї, кілька мужиків вискочило на него, таньцюючи, доптали его а при тім кричали „ану, ладне товсте мясо на продаж.“ А один з них, що тримав друк в руцї, коли зобачив, що ще має очи в голові, виштуркав їх костуром, кричучи „Ляху, абись ся більше на очи не дивив.“ По тій стратній сценї удали ся всї спокійно з найбільшою утїхою до корчмів, і там справляли частунки та один другому розповідав, в який спосіб він бив, хвалячи при тім велику силу небіжчика словами: „вола би борше добив, нїж того Ляха, а тії пани гунцвоти хочуть, аби їм паньщизна ся вернула.“ На те відповідає „Руслан“. Про убійство в Давидові кружать найріжнїйші і найсуперечнїйші вісти а польскі дневники заповняють ними цїлі шпальти і переробляють їх на всї можливі і неможливі способи. Послїдний опис убийства в Давидові в „Gazet-ї Narodow-ій і Dziennik-у Polski-м“ описаний так докладно наочним (?) сьвідком, що не тілько подав широко і докладно факт убийства, але що важнїйше чув навіть докладно всї слова убийників. Но, подивляємо зелїзні нерви того наочного сьвідка! Оповідають, що жандарм на вид того страшного убийства, мав в першій хвили остовпіти, а кореспондент був в силї дивити ся на ті страшні сцени і уважати навіть на поодинокі реченя. От-от світ увірив би був, що убийники не були Русинами, а тепер годї, коли наочний сьвідок пише, що чув руску бесїду. Видите, так і в Давидові завинили Русини, хоть там з давендавна їх нема. — Давидів се мазурска кольонїя під Львовом, але коли забивали, то і Мазури мусїли по руски говорити! Ось як роблять Поляки гайдамаками Русинів!

Дрібні вісти. Др. Сайнфельд, адвокат з Кракова зістав арештований в Новім Санчи з припорученя староства за те, що купував голоси при виборах. — Процес о клевету виточив редакторови Przegląd-у Людвикови Масловскому Володимир Охримович кандидат адвокатский зі Стрия по причинї уміщеня в тій часописи кореспонденций помовляючих п. Охримовича о ініциятиву в розрухах скільских і о каридостойну аґітацию в Стрию. — Кардинал Сильвестер зажадав актів судових в справі увязнених сьвящеників, щоби по переведеню доходженя взяти духовеньство в оборону і упімнути ся евентуально о заподїяну їм кривду. — В Ряшеві за стациєю обкидано в пятницю вечірний курієрский поїзд, що їхав зі Львова до Кракова камінем. Витовкли по кілька шиб в ваґонах І-ої і ІІ-ої кляси. При тім відломок скла зранив одному подорожному лице. За збитошниками слїдить місцева полїция.

денним гостем в домі о. Левіцкого, набрав по синодї вартости, а сам синод був нераз предметом при обідї і вечері.

Бив ся з думками Ярослав, але на нїчо не рішав ся. І навіть на весїлю Горошиньского з Ольгою, котре гнеть відбуло ся, зовсїм не був чемнїйший для захвалюваної бабусею доньки о. Лановича, котра приїхала на весїлє, як для иньших паннів, що бабусю дуже журило і гнївало. Поступав собі так, як би для него всї дївчата були однаково милі або однаково байдужі.

Весїлє було досить гучне. О. Левіцкий — як Славко на своє зчудованє дізнав ся — позичив гроші від війта Костишина, аби лише справити відповідне весїлє для першої доньки. Славка дуже немило вразили такі близші зносини его батька з війтом, котрого мав за злодія, але мовчав. То найстарша сестра виходила замуж, годї було перед сьвітом виявляти свої злиднї... Бабуся Клявдзя була впрочім дуже весела і — як обіцяла — так справдї танцювала з Горошиньским кадриля. Зоня, що приїхала зі Львова на весїлє, була також вдоволена і весела; казала, що з Дорошем видає ся часом у Львові, за що Наталка зганила еї і порадила мати ся на увазї. Мала Владзя в колисцї, що найбільше причинила ся до того весїля, не могла ще на жаль брати участи в розривках весїльних...

По весїлю був дома такий нелад, як по нападї ворога. Славко не міг собі спокійного кутика найти; кілька днїв прятали хату і все переганяли его з місця на місце. Тому він і ходив трохи не цїлими днями по селї, та заводив нові знакомости, особливо з паробками.

— Єй, Богу! — казав він — нема иньшої ради, тілько перенести ся до двора, куди мене Заборовский вже давно просив. Ту так тїсно, хоч Ольга перенесла ся до школи.

— То переноси ся! — говорила Наталка. — Панна Заборовска красна дївчина... Може еї зловиш замісць Стефки...

— Ет, не говори! Сама длятого не кваплю ся до двора, що там панна є... Але — додав по хвилї — перенести ся варто, там я мав би вигоду велику і міг би дещо робити.

(Дальше буде).

Телеґрами „Буковини“.

З дня 23-го марця 1897 року.

Віденъ. При нинїшних віденьских тїснїйших виборах вийшли з середини міста чотири компромісові кандидати лїбералів і социялїстів,

в Леопольдштаті побідив ліберал, радник Карайс. Вибори до ради державної з курії більшої посілости видали 16 консерватистів і 7 правительственних в Горішній Австриї, 3 консерватистів, в Галичині 20 кандидатів польского центрального комітету в Герцу і Ґрадисці по одному ліберальному Італіянцеви. Торговельні комнати вибрали в Стириї 1 Німця-народовця, 1 дикого, в Триєсті 1 ліберального Італіянця. При тіснійшім виборі в місті Тішині побідив Німець-поступовець Фурнір.

Париж. Аґенция Гаваса доносить з Канеї: Бльокада вже всюда оповіщена. Сумнівають ся, чи Васос, коли єго не відкличуть, зможе знайти на острові досить живности на довший час.

Півець церковний

з гр. кат. парохії у Вижници з добрим голосом, обзнакомлений добре з уставом і сьпівом церковним, з добрими сьвідоцтвами, літ 20, пошукує посади. Місце може обняти зараз і на жадане посьвідчитись похвальним сьвідоцтвом від Всч. отця пароха.

Тимофтей Волинець

гр. кат. півець церковний у Вижници на Буковині почта в місци.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в літоґрафічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зор“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток

для чемних діточок.“

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

Замовленя приймає й редакция „Буковини.“

Приватна клініка хірурґічна

(Приватна лічниця операцийна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит. **оператора** ц. к. хірурґ. клініки університеской *Більрота-Іуссенбавера* у Відни

находить ся

в **Чернівцях**, улиця Мецґера ч. 25.

В справі приниманя хорих і иньших інформаций треба удавати ся до управителя приватної клініки **д-ра Квятковского** в Чернівцях, улиця ратушева (дім Вішоф фера.)

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Дністрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Дністер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язиці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене **аґенциї** в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Памятайте на Народний Дім

в Чернівцях!

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і німецкій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарнї!

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселиці, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$

Відходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселиці .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{12}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.